

# Ders 7. Alıştırmalar

## 7.1 Okuma Kuralları. 'E' Harfinin Vurgulu / Vurgusuz Pozisyonda Okunması

Aşağıdaki cümlelerin Latin harflerle okunuşlarını yazınız, Türkçeye çeviriniz

1. Он инженер.
2. Осенью холодно и плохо .
3. Зимой тоже холодно и плохо.
4. Летом тепло и хорошо.
5. Сегодня не жарко, сегодня холодно.
6. Она / он мой учитель.
7. Она моя жена.
8. Он мой муж.
9. Моя тётя здесь, а мой дядя не здесь.
10. Это моё место.
11. Она моя сестра.
12. То моя сестра, а это мой брат.
13. Аптека там, а музей тут.
14. Это не его тетрадь, это её тетрадь.
15. Это наш дедушка.
16. Это студентка, а это её телефон.

---

## 7.2 Rusçada Vurgu. 5. Ritim Modeli

Aşağıdaki sözcük ve sözcük öbeklerinin vurgulu olan harfleri büyük yazınız. Türkçeye çeviriniz.

1. осенью
2. летом
3. моя машина
4. твоё письмо
5. наш журнал
6. моё яблоко
7. его словарь
8. моё дело
9. их дела
10. зимой
11. наше метро
12. моё место
13. наш дед
14. мой дедушка
15. моё молоко
16. твоя тётя
17. мой дядя
18. наш завтрак
19. ваш рассказ
20. наша группа
21. их школа
22. мой карандаш
23. наш магазин
24. твоя игра
25. мой стул
26. моя шапка

---

## 7.3 Nerede? Solda, Sağda, Burada, Orada

Aşağıdaki cümleleri Rusçaya çeviriniz.

1. Teyzen nerede? İşte sağda.
2. Dayın nerede? O, orada, solda.
3. İşte masa. Burada solda çorbam, balığım, sütüm ve peynirim var. Sağda ise senin kahvaltın duruyor.
4.
  - İra, burada dolap var mı?
  - Evet, var. O, orada sağda.
  - Tamam.
5. İşte masa. Sağda defter ve kurşun kalem var. Solda ise oyun ve öykü (öykü kitabı) duruyor.
6. Burada solda dolabımız var. Orda bere ve kaşkolüm duruyor.
7. Bu benim odam. Burada solda pencere, masa ve sandalye; orada sağda ise dolap var.
8. Bu benim ailem. Burada sağda annem, babam, kız kardeşim ve erkek kardeşim; solda ise anneannem ve büyük dedem duruyor.
9. Bu bizim sokağımız. Burada solda dükkan, eczane, bank ve kulüp; sağda ise okul ve fabrika duruyor.
10.
  - Senin arkadaşın (eril) nerede?
  - Orada, solda. O, bir üniversite öğrencisi (eril). Sağda ise kız arkadaşımdır.
  - O da mı öğrenci?
  - Evet, o da.

---

Not: Rusçada 'есть' sözcüğü sadece vurgulu pozisyonlarda kullanılır. Onun dışında kullanılmaz.

Örneğin;

Burada annen VAR mı? – Здесь ЕСТЬ твоя мама?

Evet, var. – Да, ЕСТЬ.

İşte masa. Burada bıçak var / duruyor. – Это стол. Здесь нож.

---

---

## 7.4 İsimlerin Çoğul Hali

Aşağıdaki sözcükleri Rusçaya çeviriniz

1. mühendisler
2. kitaplar
3. meşgaleler (işler)
4. yerler
5. mektuplar
6. elmalar
7. pencereler
8. paltolar
9. metrolar
10. dedeler
11. kız öğrencileri
12. erkek öğrencileri
13. eczaneler
14. odalar
15. masalar
16. bereler
17. aileler
18. kız kardeşler
19. erkek kardeşler
20. çocuklar
21. insanlar
22. sonbaharlar
23. yazlar
24. kışlar
25. defterler
26. öğretmenler

Ayrıca, birkaç istisna daha hatırlayınız;

1. kadın eşler – жёны (ё harf daima vurludur)
  2. erkek eşler – мужья́
  3. adresler – адреса́
  4. паспорт - паспорта́
-

---

## 7.5 Diyalog. Sabahleyin-akşamleyin. Şimdi teneffüs - ders. Bilet ve vize sorma - verme.

Diyalog Çalışma Talimatı ve Alıştırması

Diyalog Çalışma Talimatı

1. Diyaloglarda göreceğiniz yeni sözcükleri öğreniniz:

утро [Utra] - sabah

утром [Utram] - sabahleyin

вечер [VYEçir] - akşam

вечером [VYEçiram] - akşamleyin

день [dyen'] - öğlen, gün

днём [dnöm] - öğlen vaktinde

обёд [aBYET] - öğlen yemeği

сейчас [siÇAS] - şimdi

перерыв [pirıRIV] - teneffüs

урок [uROK] - ders

виза [Vıza] - vize

билёт [biLYET] - bilet

2. Her diyaloğu 2 kere dinleyiniz ve anlamaya çalışınız.

3. Diyalođu okuyunuz ve çeviriniz. Çevirdiklerinizi gerçek çeviri ile karşılaştırınız

4. Anlamadığınız bir şey varsa sorunuz.

5. Alıştırma yapınız.

---

Alıştırma

Aşağıdaki diyalogları Rusçaya çeviriniz

1.

- Olga, şuanda sabah mı?

- Hayır; öğlen.

- Peki öğlen yemeği nerede?

- İşte, burada, buyurun.

- Teşekkür ederim.

2.

- Svetlana, şuanda teneffüs mü?

- Hayır. Şuanda ders var.

- Peki öğretmen nerede?

- Öğretmen orada, sağda.

- O (dişil) bizim öğretmenimiz mi?!

- Evet.

3.

- Merhabalar. Pasaportunuz, lütfen.

- İşte, pasaportum.

- Vizeniz nerede?

- Burada, solda.

- Biletiniz nerede.

- 
- Buyurunuz.
  - Tamam. Teşekkürler.

Not: 'Okuma, Dinlenme ve Yazma Yeteneğimizi Geliştiriyoruz' başlıklı dersini yapmayı unutmayınız  
<https://www.facebook.com/groups/alinkruscadersleri/permalink/541443699347406/>

## Cevap Anahtarları

### 7.1 Okuma Kuralları. 'E' Harfinin Vurgulu / Vurgusuz Pozisyonda Okunması

1. Он инженер. [on injinYEr] - O mühendistir.
  2. Осенью холодно и плохо. [Osin'yu hOladna i plOha] - Sonbaharda soğuk ve kötüdür.
  3. Зимой тоже холодно и плохо. [zimOy tOji hOladna i plOha] - Kışın da soğuk ve kötü.
  4. Летом тепло и хорошо. [lYEtam tiplO i haraşO] - Yazın sıcak ve iyidir.
  5. Сегодня не жарко, сегодня холодно. [sivOdnya nijArka, sivOdnya hOladna] - Bugün sıcak değil, bugün soğuktur.
  6. Она / он мой учитель. [anA / on moy uçtil'] - O, benim öğretmenim.
  7. Она моя жена. [anA maYA jinA] - O, benim karım.
  8. Он мой муж. [on moy muj] - O, benim kocam
  9. Моя тётя здесь, а мой дядя не здесь. [maYA tÖtya zdyes', a moy dYAdya nizdes'] - Teyzem burada, amcam ise burada değil.
  10. Это моё место. [Eta maYO mYEstA] - Bu benim yerim.
  11. Она моя сестра. [anA maYA sistrA] - O, benim kız kardeşim.
  12. То моя сестра, а это мой брат. [to maYA sistrA, a Eta moy brat] - Şu benim kız kardeşim, bu ise erkek kardeşimdir.
  13. Аптека там, а музей тут. [aptYEka tam, a muzYEy tut] - Eczane orada, müze ise buradadır.
  14. Это не его тетрадь, это её тетрадь. [Eta ni yivO titrAt'] - Bu onun (erkeğin) defteri değil, bu onun (kızın) defteridir.
  15. Это наш дедушка. [Eta naş dYEduşka] - Bu, bizim dedemiz.
  16. Это студентка, а это её телефон. [Eta studYEntka: a Eta yiYO tiliFon] - Bu kız öğrenci, bu ise onun telefonudur.
-

---

## 7.2 Rusçada Vurgu. 5. Ritim Modeli

1. о́сенью - sonbaharda
  2. ле́том - yazın
  3. моя ма́шина - arabam
  4. твоё пи́сьмо - mektubun
  5. наш жу́рнал - dergimiz
  6. моё я́блоко - elmam
  7. его́ сло́варь - onun (eril) sözlüğü
  8. моё де́ло - işim (meşgalem)
  9. их де́ла - onların işleri (meşgaleleri)
  10. зимóй - kışın
  11. на́ше метрó - metromuz
  12. моё ме́сто - yerim
  13. наш де́д - dedemiz
  14. мой де́душка - dedem
  15. моё мо́локо - sütüm
  16. тво́я те́тя - teyzen, halan
  17. мой д́ядя - amcam, dayım
  18. наш за́втрак - kahvaltımız
  19. ваш расскáз - hikayeniz
  20. на́ша гру́ппа - grubumuz
  21. их шкóла - onların okulu
  22. мой каранда́ш - kurşun kalemim
  23. наш магази́н - dükkanımız
  24. тво́я игрá - oyunun
  25. мой стул - sandalitem
  26. моя ша́пка - berem
-

---

## 7.3 Nerede? Solda, Sağda, Burada, Orada

1. Teyzen nerede? İşte sağda.

Где твоя тётя? Вот, справа.

2. Dayın nerede? O, orada, solda.

Где твой дядя? Он там, слева.

3. İşte masa. Burada solda çorbam, balığım, sütüm ve peynirim var. Sağda ise senin kahvaltın duruyor.

Вот стол. Здесь суп, рыба, молоко и сыр, а справа твой завтрак.

4.

- İra, burada dolap var mı? - İra, здесь есть шкаф?

- Evet, var. O, orada sağda. - Да, есть. Он там, справа.

- Tamam. - Хорошо.

5. İşte masa. Sağda defter ve kurşun kalem var. Solda ise oyun ve öykü (öykü kitabı) duruyor.

Вот стол. Справа тетрадь и карандаш, а слева игра и рассказ.

6. Burada solda dolabımız var. Orda bere ve kaşkolüm duruyor.

Здесь слева наш шкаф. Там шапка и шарф.

7. Bu benim odam. Burada solda pencere, masa ve sandalye; orada sağda ise dolap var.

Это моя комната. Здесь слева окно, стол и стул, а там справа шкаф.

8. Bu benim ailem. Burada sağda annem, babam, kız kardeşim ve erkek kardeşim; solda ise anneannem ve büyük dedem duruyor.

Это моя семья. Здесь справа мама, папа, сестра и брат, а слева бабушка и дедушка.

9. Bu bizim sokağımız. Burada solda dükkan, eczane, bank ve kulüp; sağda ise okul ve fabrika duruyor.

Это наша улица. Здесь слева магазин, аптека, банк и клуб, а справа школа и фабрика.

10.

- Senin arkadaşın (eril) nerede? - Где твой друг?

- Orada, solda. O, bir üniversite öğrencisi (eril). Sağda ise kız arkadaşımdır.

Там, слева. Он студент. А справа моя подруга.

- O da mı öğrenci? - Она тоже студентка?

- Evet, o da. - Да, тоже.

---



---

## 7.4 İsimlerin ođul Hali

Aşağıdaki sözcük öbeklerini Rusçaya eviriniz. Cevapları Rus harfleriyle yazınız.

1. mühendisler - инженеры
  2. kitaplar - книги
  3. meşgaleler (işler) - дела
  4. yerler - места
  5. mektuplar - письма
  6. elmalar - яблоки
  7. pencereler - окна
  8. paltolar - пальто
  9. metrolar - метро
  10. dedeler дедушки / деды
  11. kız öğrencileri - студентки
  12. erkek öğrencileri - студенты
  13. eczaneler - аптеки
  14. odalar - комнаты
  15. masalar - столы
  16. bereler - шапки
  17. aileler - семьи
  18. kız kardeşler - сестры
  19. erkek kardeşler - братья
  20. Çocuklar - дети
  21. insanlar - люди
  22. sonbaharlar - осени
  23. yazlar - лета
  24. kiřlar - зимы
  25. defterler - тетради
  26. Öğretmenler - учителя
-

---

## 7.5 Diyalog. Sabahleyin-akşamleyin. Şimdi teneffüs - ders. Bilet ve vize sorma - verme.

1.

- Olga, şuanda sabah mı? - Ольга, сейчас утро?
- Hayır; öğlen. - Нет, день.
- Peki öğlen yemeği nerede? - А где обед?
- İşte, burada, buyurun. - Вот, здесь, пожалуйста.
- Teşekkür ederim. - Спасибо.

2.

- Svetlana, şuanda teneffüs mü? - Светлана, сейчас перерыв?
- Hayır. Şuanda ders var. - Нет, сейчас урок.
- Peki öğretmen nerede? - А где учитель?
- Öğretmen orada, sağda. - Учитель там, справа.
- O (dişil) bizim öğretmenimiz mi?! - Она наш учитель?!
- Evet. - Да.

3.

- Merhabalar. Pasaportunuz, lütfen. - Здравствуйте. Паспорт, пожалуйста.
  - İşte, pasaportum. - Вот мой паспорт.
  - Vizeniz nerede? - Где ваша виза?
  - Burada, solda. - Здесь, слева.
  - Biletiniz nerede. - Где ваш билет?
  - Buyurunuz. - Пожалуйста.
  - Tamam. Teşekkürler. - Хорошо. Спасибо.
-